

Bicicletada pels nous espais verds del Poblenou

Una mirada transversal al verd i a l'urbanisme

Descripció de la iniciativa

El Laboratori de Justícia Ambiental de Barcelona (BCNUEJ), en col·laboració amb l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), fa anys que treballa sobre gentrificació, naturalesa urbana, salut pública i l'accessibilitat als espais verds i blaus. La major part del coneixement que genera queda en forma de publicacions, vídeos, presentacions o altres materials.

Arran dels Diàlegs per a l'aplicació de solucions basades en naturalesa que han estat organitzant al llarg dels últims quatre anys en el marc dels projectes europeus Naturvation i ENABLE, van decidir sortir de les oficines i ordinadors i organitzar una trobada explicativa, formativa i discursiva pels espais verds de Barcelona. D'aquesta manera volien reunir veïnes, tècnics municipals, arquitectes i persones expertes, així com activistes per la justícia social del barri, per compartir coneixements. Van escollir el barri del Poblenou per a aquesta activitat, ja que és un barri en plena transformació dels espais verds i blaus, però també a causa de la pressió immobiliària que cada vegada expulsa més veïnes i veïns del barri. A més, van demanar la participació de diversos actors que coneixen les històries i el desenvolupament de les noves zones verdes, incloent-hi persones que prenen part activament en les mobilitzacions pel dret a l'habitatge al barri. Així va néixer la "Bicicletada pels nous espais verds del Poblenou".

Organitzar una activitat formativa que no fos digital durant la pandèmia de la covid-19 va ser complicat, però alhora molt necessari. Moltes de les persones que van participar en la Bicicletada necessitaven aquesta mena d'espais segurs, de diàleg, aprenentatge i intercanvi cara a cara, en l'època de distanciament social. Organitzar una activitat a l'aire lliure sobre les bicicletes, amb parades curtes i dividits en grups petits, va ser una fórmula per crear i intercanviar coneixement molt útil i reeixida.

Van unir-se a la Bicicletada prop de 25 persones, amb una gran diversitat d'àmbits personals i professionals, totes interessades en els processos de naturalitzar la ciutat i la sostenibilitat urbana. El primer punt d'aturada va ser el parc de les Glòries, on van tenir l'oportunitat de reunir-se amb uns quants membres de l'equip de planificació del projecte "Canòpia

urbana” d’IRBIS, que van explicar el projecte i les etapes següents del seu desenvolupament.

Des d’allí van creuar al parc central del Poblenou i van arribar al nou eix verd Cristóbal de Moura, una àrea anteriorment ocupada per complexos industrials. Allà es va organitzar una conversa amb personal tècnic de l’Ajuntament de Barcelona en relació amb les innovacions de l’eix verd (per exemple, sistemes de drenatge sostenible - SUD), així com amb persones de l’Observatori dels barris de Poblenou, que van explicar les transformacions i els conflictes urbanístics i socioculturals que es produeixen al barri dins del Pla 22@. La barreja d’actors va oferir una visió global i complexa dels reptes de sostenibilitat urbana: des de la dificultat d’introduir solucions basades en naturalesa fins a les lluites locals per aconseguir més cohesió social i el dret a habitatges dignes.

La parada següent va ser la superilla del Poblenou, on van fer un exercici de ‘llegir el paisatge’ i entendre el verd des de diverses mirades, tant d’una manera individual com grupal. Va seguir creuant el barri del Poblenou fins a l’hort de *La Vanguardia*, aglutinat entre

quatre hotels i sota pressió de ser desmantellat per la seva expansió contínua. La icicle-tada va acabar amb una reflexió col·lectiva dins de l’espai acollidor de ConnectHort, acompanyats i guiats pel seu equip.

El recorregut en bicicleta va mostrar als participants la varietat d’espais verds que s’han implementat en els darrers anys al Poblenou. Van aprendre, malgrat les seves importants característiques ecològiques i recreatives, com els casos del parc de les Glòries i l’eix verd Cristóbal de Moura poden acabar servint, intencionadament o no, als interessos de nous desenvolupaments immobiliaris. Aquests espais van contrastar fortament amb la temporalitat i precarietat dels horts urbans dirigits pels moviments socials de base, que promouen la cohesió de barri a través de l’ús i el compromís amb la natura urbana.

Va acabar l’esdeveniment amb la clara comprensió de la necessitat de més espais com la Bicicletada, esdeveniments realitzats a l’aire lliure que explorin territoris verds urbans en què l’aprenentatge es fa a través de l’observació, l’intercanvi i el diàleg.

Per saber-ne més:

Durada: Preparació de l'activitat: 4-5 mesos.
Activitat: dissabte 3 d'octubre de 2020, de 10.00 a 14.30 h.

Valors que cal destacar: Educativa, comunicativa, reflexiva, col·laborativa, diversitat d'actors, replicable.

Entitat impulsora: Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA), Laboratori de Justícia Ambiental i Sostenibilitat de Barcelona (BCNUEJ)

Contacte

Institute of Environmental Science and Technology (ICTA). Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra
filka.sekulova@uab.cat
www.bcnuej.org

Vídeo

<https://youtu.be/cDGsZRR4wQs>

Entitats col·laboradores

www.ent.cat
www.naturvation.eu
www.agriculturaurbana.cat

Indicadors associats

Activitat dissenyada per a 25 participants dels més de 40 inscrits en dos dies.

5 espais verds visitats

7 entitats participants com a ponents

Capacitat de defensar espais verds vulnerables, com l'hort de *La Vanguardia*.

Descripció de la ruta:

